

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 13.12.2021

§ 148

Valtuustokysymys: Toteutuuko yhdenvertaisuus varhaiskasvatuksen palveluohjauksessa

7216/00.01.01.04/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Varhaiskasvatusjohtaja Mika Harju, p. 050 559 7901

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee kysymyksen ja kaupunginhallituksen siihen antaman vastauksen tiedokseen.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 07.12.2021

§ 467

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto merkitsee kysymyksen ja kaupunginhallituksen siihen antaman vastauksen tiedokseen."

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 16.11.2021

§ 132

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Vastuualuejohtaja, Lasten ja Nuorten kasvu Kilponen Lassi

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta antaa alla olevan vastauksenaan valtuustokysymykseen.

Käsittely

Asian käsittelyn yhteydessä esittelijä täydensi perusteluosaa seuraavalla lauseella: "Varhaiskasvatuksen verkkosivuja kehitetään palautteen mukaan palvelemaan perheiden tarpeita."

Perusteluosa

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä on tehnyt liitteenä olevan valtuustokysymyksen, jossa kysyy, että miten yhdenvertaisuus eri palvelumuotojen välillä toteutuu varhaiskasvatuksen palveluohjauksessa, minkälaisin keinoin varmistetaan, että kaikista palvelumuodoista on riittävästi ja yhtä paljon tietoa saatavilla asukkaille, miten palveluohjauksen laatu ja yhdenmukainen toiminta varmistetaan, seurataanko ja raportoidaanko palveluohjauksen laatua, yhdenvertaista toimintaa ja pyydetäänkö perheiltä palveluohjauksesta palautetta tämän varmistamiseksi.

Varhaiskasvatuksen toimintamuotoja ovat päiväkotitoiminta, perhepäivähoito sekä avoin varhaiskasvatustoiminta, joita järjestävät sekä

kunnat että yksityiset palveluntuottajat. Lisäksi huoltajilla on kunnallisen tai yksityisen varhaiskasvatuksen vaihtoehtona mahdollisuus valita lasten kotihoidon tuki.

Kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa oleva tarve edellyttää. Kunnan on pyrittävä järjestämään varhaiskasvatusta lähellä palvelun käyttäjiä ottaen huomioon asutuksen sijainti sekä liikenneyhteydet. Päiväkodin toiminta kalenterivuoden aikana ja aukioloaika vuorokaudessa on järjestettävä paikallisen tarpeen mukaan.

Kunnan on järjestettävä varhaiskasvatukseen oikeutetun lapsen vanhemmille tai muille huoltajille neuvontaa ja ohjausta heidän käytettävissään olevista varhaiskasvatuspalveluista. Ohjauksessa on selvitettävä varhaiskasvatuksen eri toimintamuodot ja tarjolla olevat vaihtoehdot sekä muut seikat, joilla on vaikutusta lapsen varhaiskasvatuksen järjestämiseen.

Huoltajan, joka haluaa lapselle kunnan järjestämän varhaiskasvatuspaikan, on tehtävä sitä koskeva hakemus viimeistään neljä kuukautta ennen kuin lapsi tarvitsee paikan. Mikäli varhaiskasvatuksen tarve johtuu työllistymisestä, opinnoista, koulutuksesta tai muutosta toiseen kuntaan työn tai opintojen takia eikä tarpeen alkamisajankohta ole ennakoitavissa, varhaiskasvatuspaikkaa on haettava niin pian kuin mahdollista, kuitenkin viimeistään kaksi viikkoa ennen kuin lapsi tarvitsee paikan. Varhaiskasvatus on järjestettävä em. aikojen kuluttua viimeistään siitä päivästä lukien kuin lapsi tarvitsee paikan. Varhaiskasvatusta on mahdollisuuksien mukaan järjestettävä huoltajan toivomassa muodossa.

Huoltajat saavat tietoa kaupungin nettisivuilta varhaiskasvatuksesta, esiopetuksesta, kerhotoiminnasta, palvelusetelistä ja lasten yksityisen

hoidon sekä kotihoidon tuesta. Varhaiskasvatusyksikön esimies vastaa oman yksikön tietojen päivittämisestä ja yhteystietojen oikeellisuudesta Internetissä. Varhaiskasvatuspalvelut huolehtii palveluyksikkökohtaisten Internet -sivujen tietojen ajantasaisuudesta. Varhaiskasvatuksen verkkosivuja kehitetään palautteen mukaan palvelemaan perheiden tarpeita.

Huoltajia ohjataan ottamaan yhteyttä palveluohjaukseen, jossa kerrotaan varhaiskasvatuksen eri vaihtoehtoista (alueen varhaiskasvatusmuodot, kunnalliset päiväkodit, perhepäivähoito, ostopalvelu- ja yksityiset päiväkodit, kerhot, yksityisen hoidon tuki sekä kotihoidon tuki). Varhaiskasvatusta järjestettäessä huomioidaan lapsen varhaiskasvatuksen erilaiset tarpeet, muun muassa vuorohoito, lääkehoito sekä erityisen tuen tarpeet.

Lapsesta täytetään varhaiskasvatushakemus, jolla haetaan päiväkotihoidon tai perhepäivähoitoon. Huoltajia pyydetään nimeämään ensisijaisen varhaiskasvatuspaikkatoiveen lisäksi 1 - 3 muuta paikkavaihtoehtoa. Hakemusta voidaan täydentää tai tehdä tarvittavia muutoksia huoltajien kanssa käydyssä keskustelun pohjalta.

Huoltajien ja palveluohjauksen välinen yhteydenpito, sopimukset ja vaiheet kirjataan ja kirjalliset ilmoitukset, lausunnot ym. varhaiskasvatuksen järjestämiseen liittyvät asiakirjat on toimitettava lapsen hakemuksen yhteyteen palveluohjaukseen. Palveluohjaus kirjaa ylös, jos lapsi tarvitsee varhaiskasvatuksessa varhaista tukea (erityisen tuen tarve, lastensuojelun tai muu perheen ilmoittama tarve). Varhaiskasvatuksen tarpeessa tapahtuvat muutokset päivitetään myös.

Varhaiskasvatuspaikka myönnetään mahdollisuuksien mukaan huoltajien toiveiden ja viime kädessä lainsäädännön mukaan. Päiväkodin

johtaja/perhepäivähoidon ohjaaja päättää varhaiskasvatuspaikan antamisesta palveluohjauksesta saadun tiedon ja palveluohjeistuksen perusteella. Lapsia valitessa tulee huomioida ensisijaisesti lakisää-teisyyden täyttyminen koko kaupungin tasolla. Palveluohjaus koordinoi tilannetta koko kaupungin tasolla.

Kaikille varhaiskasvatukseen oikeutetuille hakijoille tehdään päätös varhaiskasvatukseen ottamisesta. Lapselle osoitetaan varhaiskasvatuspaikka mahdollisuuksien mukaan huoltajien ensisijaisen valinnan perusteella. Jos huoltajien esittämissä varhaiskasvatus-paikoissa ei ole vapaita paikkoja, päättäjä tekee päätöksen sijoittamisperusteiden pohjalta.

Kun hakijoita on johonkin varhaiskasvatuspaikkaan samaan aikaan enemmän kuin paikkoja, käytetään seuraavia sijoittamisperusteita:

- sisarusuhteet
- lapsikohtaiset erityisyydet
- alueellinen saavutettavuus ja kulkuyhteydet
- muut perhekohtaiset syyt
- yksikön ryhmärakenne tai muut toiminnalliset syyt

Huoltajien tehdessä siirtohakemuksen, sovelletaan samoja sijoittamisperusteita kuin uusiin hakijoihin. Lapsi siirretään varhaiskasvatus-paikan vapautuessa mahdollisuuksien mukaan toivotulle varhaiskasvatusalueelle tai toivottuun yksikköön. Siirroilla pyritään varmistamaan lain tarkoittama alueellinen saavutettavuus ja niitä tulee arvioida sekä toteuttaa muiden hakijoiden rinnalla.

Palveluohjauksen vastuhenkilöt varmistavat oman alueensa hakemuksista mahdollisesti tarkistettavat tiedot ja ovat yhteydessä oman alueensa esimiehiin. Samoin esimiesten tulee olla hakemuksiin ja valintoihin liittyvissä asioissa yhteydessä ensisijaisesti oman alueensa vastuuhenkilöön. Palveluohjauksen vastuhenkilöt ylläpitävät jonotilannetta/sovittavia tilastoja oman alueensa osalta ja tekevät yhteistyötä vastaavien päiväkodinjohtajan kanssa. Vastaavat päiväkodinjohtajat seuraavat paikkatilannetta oman alueensa osalta ja ennakoivat paikkatilanteen kehitystä ja tarvittaessa miettivät toimenpiteitä alueen esimiesten kanssa yhteisesti sovittavien linjausten mukaisesti.

Linjaukset sovitaan kerran kuukaudessa järjestettävissä palveluohjausryhmän palaverissa, jossa käsitellään paikkatilannetta alueittain sekä tarvittavia toimenpiteitä ja linjauksia. Palvelupäällikkö tuottaa palaveriin tiedot palvelusetelillä toimivien yksiköiden paikka-tilanteesta. Palveluohjausryhmässä käsitellään myös lasten valintaan ja paikkatilanteeseen liittyviä palautteita alueilta ja palveluohjaustiimiltä.

Kaupunkitasoisella ohjeistuksella sekä sen toteutumista säännöllisesti arvioivalla palveluohjausryhmällä edistetään yhdenvertaisuutta eri palvelumuotojen välillä ja annetaan niistä tietoa asiakaslähtöisesti sekä seurataan ja pyritään varmistamaan yhdenmukaista toimintaa. Palveluohjauksen tehtävänä on tarjota tarvittavaa neuvontaa ja ohjausta eri vaihtoehtoista ja huoltajat ratkaisevat viime kädessä hakemuksessa esitetyillä valinnoillaan palveluntarpeen, joka pyritään mahdollisuuksien mukaan täyttämään. Palveluohjaukseen liittyvää arviointia tehdään osaltaan esimerkiksi parhaillaan palvelusetelin valinneille huoltajille osoitetulla palautekyselyllä.

Hallintosäännön kaupunginvaltuustoa koskevien sääntöjen 10 §:

“Valtuutettu voi tehdä kaupunginhallitukselle osoitetun kirjallisen kysymyksen kunnan toimintaa, hallintoa tai talouden hoitoa koskevasta asiasta. Kysymys on toimitettava kirjallisena konsernipalveluihin. Kaupunginhallituksen on vastattava kysymykseen viimeistään siinä valtuuston kokouksessa, joka ensiksi pidetään kuuden viikon kuluttua kysymyksen saapumisesta, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu antaa.

Vastaus tai ilmoitus on merkittävä tiedoksi. Jos kysymystä käsiteltäessä tehdään ehdotus tilapäisen valiokunnan asettamisesta tutkimaan kysymyksessä tarkoitettua asiaa, valtuuston on päätettävä tästä. Muuta päätöstä ei kysymyksen johdosta saa tehdä.”

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: sivistyslautakunta, varhaiskavatuspalvelut